

Dansk Folkepartis forslag til principper, der kan indarbejdes i dansk sprogpolitik

Dansk er eneste officielle og offentlige sprog i Danmark. Heraf følger:

I. Hovedregel om offentligt sprog i Danmark

Al offentlig tjeneste og styrelse i Danmark skal foregå på dansk.

II. Andre sprogs plads i forhold til dansk

Offentligt tilskud til oversættelse til fremmedsprog, der tilsigtes benyttet indenlandsk over for danske statsborgere i foldere, radio og fjernsyn, til skiltning og på internet, bortfalder.

Ud over dansk kan offentlig dansk tjeneste og administration ganske vist undtagelsesvis tillige betjene sig af en række andre sprog, f.eks. til nødtørftig underretning af udlændinge på gennemrejse. Først og fremmest gælder undtagelsen begrænset tolkningsbistand til asylansøgere, der endnu ikke har modtaget dansk opholdstilladelse. Efter opnåelse af dansk opholdstilladelse må muligheden for gratis tolkningsbistand ophøre, ud over hvad efterforskning iværksat af politiet eventuelt måtte nødvendiggøre. Udsagn på fremmedsprog i disse forbindelser skal altid ledsages af dansk oversættelse. Fremmedsprog vil kunne erstatte dansk i bl.a. disse tilfælde:

- a) Fremmedsprog kan naturligvis anvendes ved undervisning og prøve i fremmedsprog, desuden undtagelsesvis ved foredrag og konferencer med udenlandske paneldeltagere, der ikke kan forventes at forstå dansk. Derimod bør væsentlige samtaler, forhandlinger og korrespondance på f.eks. et universitet eller andre danske uddannelsessteder foregå på dansk. Ønsket materiale på fremmedsprog til formål ud over undervisning og prøve deri må betales særskilt af enten forskningsrådene (til muliggørelse af formidling i udlandet) eller sponsorer udefra.
- b) Ved deltagelse i mellemfolkeligt samarbejde med udspring og hjemsted i Danmark, herunder mellemfolkeligt sammensatte bedømmelsesudvalg til offentlige stillinger, kan de to øvrige nordiske hovedsprog, norsk og svensk, (undertiden) fuldgældigt erstatte dansk, således at sideløbende dansk oversættelse ikke er påkrævet.
- c) Ved deltagelse i overnationalt samarbejde uden for Danmark især i henholdsvis EU, NATO og FN følges de der gældende sprogeregler. I øvrigt diplomatisk henseende bruges de sprog, der i øvrigt skønnes at tjene Danmarks interesser bedst ved den givne lejlighed. Alle væsentlige traktater skal det offentlige under alle omstændigheder lade oversætte til dansk. Oversættelse af mindre væsentlige dele kan overlades til privat foretagsomhed og virkestrang.

III. Navngivning

Alle offentlige institutioner i Danmark skal bære dansk navn.

Det gælder også selvejende eller private institutioner, som det offentlige yder hel eller delvis støtte til.

Undtaget fra reglen er institutioner, der som mindre del af deres betegnelse bærer vigtige udenlandske personnavne såsom »John F. Kennedy Instituttet.«

Eventuelle komplette oversættelser af navnet skal være sekundære, hvilket indebærer mindre skrift på såvel bygninger som brevpapir: højst halvt så stor skrift. Ved eventuelle oversættelser af navnet, oversættes samtidig til engelsk, tysk og fransk, altså ikke til engelsk alene.

Hjemmesider, der tilhører offentlige danske institutioner, skal i første række være affattet på dansk.

IV. Arbejdsmarked

Alle ansættelsesaftaler mellem arbejdsgivere og lønmodtagere skal affattes på dansk. Lønmodtagere har ret til at forlange, at faglige forhandlinger med arbejdsgiveren sker på dansk. Alle offentlige stillinger i Danmark betalt af det offentlige skal opslås på dansk, altså også alle stillinger i diplomatiet.

V. Filmstøtte

Offentlig dansk filmstøtte skal udelukkende gå til film, der er dansksprogede, herunder regnes bl.a. sprogene færøsk og grønlandsk, som ligeledes udgør officielle sprog inden for det danske rige, i anden række nordisksprogede. Der ydes ikke støtte til film, der fortrinsvis udtrykker sig på andre sprog. De må klare sig på markedsvilkår.

VI. Elektroniske medier og markedsføring

Der skal pålægges punktafgift på fremmedsprogede reklamer i såvel radioen som andre delvis eller helt kommercielt finansierede fjernsynskanaler, der sender til og fra Danmark. Fremmedsprogede sætninger og slagord alene må tillige udløse punktafgift. Al markedsføring på andet end dansk udløser punktafgifter.

For Danmarks Radio og for begge fjernsynsstationer i offentlig dansk tjeneste (DR og TV 2) må sprogkravene tydeliggøres og skærpes:

- a) Alle programmer i radio og tv skal bære danske titler, hvilket indebærer oversættelse af udenlandske udsendelsers og films titler samt oversættelse ved forsyning med undertekster eller simultantolkning.
- b) Der skal sættes grænser for andelen af udenlandske produktioner inden for hovedområderne nyheds-, kultur-, underholdnings-, børne- og ungdomsudsendelser. Heraf igen en øvre grænse for andelen af engelsksprogede programmer, f.eks. 2/3 inden for hver kategori.
- c) Medarbejderne skal løbende gennemgå danskkurser med vægt på sproghistorie, stillejer og udtale. Afvigelse fra dansk sprog og tale og god sprogsik skal forhindres og umiddelbart påtales.

VII. Sprogteknologiske tiltag

Der sættes fuldt og helt på udvikling af dansk sprogteknologi i form af erhvervsstøtteordninger og øremærkede midler til sprogteknologisk forskning og infrastruktur.

VIII. Sprogtermbank

Offentligheden skal have adgang til en national flersproget termbank, hvilket var en af de vigtige anbefalinger i »Sprog til tiden« fra 2008. Det vil gøre det lettere at undervise og formidle på dansk, så det helt undgås at udbyde uddannelser på engelsk for danske studerende.

IX. Dansk Sprognævn

Dansk Sprognævn bør have en langt mere fremskudt plads i sprogpoltiske beslutninger som udviklingen af holdbare og hurtige beslutninger vedrørende sproglige nydannelser. Dansk Sprognævn bør dog have som mål at sætte en sproglig norm for godt og rigtigt dansk i overensstemmelse med grammatik og sætningsbygning og ikke alene beskrive sprogudviklingen.